

Wysokie podatki na banany

Na przełomie lat 60-tych i 70-tych ubiegłego wieku kilka wydarzeń związanych z Hondurasem wzbudziło zainteresowanie opinii publicznej na świecie. Oprócz czterodniowej wojny futbolowej z Salwadorem w roku 1969, huraganem Fifi w 1974, to właśnie skandal Banana Gate był decydującym czynnikiem, który doprowadził do upadku dyktatury wojskowej w tym kraju.

W 1974 roku Honduras wraz z Kolumbią, Kostaryką, Ekwadorem, Gwatemalą, Nikaraguą i Panamą chciały stworzyć potężny bananowy kartel ustalający warunki eksportu bananów do Stanów Zjednoczonych*.

W tym samym roku Honduras przyjął ustawę podnoszącą podatki na eksport bananów z 20 do 50 centów od skrzynki (20 kg). Wówczas szef United Brand, Eli M. Black, przekazał dwie *łapówki* w wysokości półtora miliona dolarów każda prezydentowi Hondurasu - generałowi Oswaldo Lopezowi Arellano. Pieniądze te zostały później zdeponowane w szwajcarskim banku. Po przekazaniu pieniędzy, w którym pośredniczył minister finansów Abram Bennaton Ramos, wysokość podatków na banany wróciła do 25 centów za karton. Posunięcie to pozwoliło spółce

zarządzanej przez Blacka oszczędzić na podatkach siedem i pół miliona dolarów.

22 kwietnia 1975 roku prezydent i jego minister finansów zostali oskarżeni o *korupcję* i zmuszeni do zejścia ze sceny politycznej.

W czasie, kiedy doszło do korupcji, w Stanach Zjednoczonych nie obowiązywała jeszcze ustawa o Zagranicznych Praktykach Korupcyjnych (FCPA z 1977). Jednak o ile nie były zakazane *nielegalne płatności* na rzecz przedstawicieli innych państw, to już niewskazanie łapówek w sprawozdaniach dostępnych udziałowcom spółki było przestępstwem.

Kiedy w czerwcu 1970 roku Black przejął Fruit Company dając początek United Brand, pomylił się licząc na lepszą sytuację finansową spółki, która razem ze złym zarządzaniem przez Blacka doprowadziła do popadania firmy w coraz większe długi. Kolejny cios nadszedł wraz z huraganem, który spustoszył plantacje bananów, pogrążając Blacka, który 3 stycznia 1975 roku popełnił samobójstwo skacząc z 44 piętra budynku PanAm na Manhattanie. Jego śmierć zapoczątkowała śledztwo amerykańskiej Komisji Nadzoru Papierów Wartościowych i Giełd (Securities and Exchange Commission - SEC), która ujawniła *nielegalne płatności* dla dyktatora, a przy okazji wyszły na jaw *łapówki* dla włoskich urzędników, co miało pomóc w

zniesieniu restrykcji na eksport bananów do tego kraju. W tym wypadku kwota *łapówki*, jaką wypłaciło UBC, sięgnęła 750 tysięcy dolarów.

Po śmierci szefa, UBC zostało zakupione przez American Financial z Ohio, a jej prezydent Carl H. Lindner Jr, zmienił nazwę spółki na Chiquita Brands International, która od 1985 roku ma siedzibę w Cincinnati.

* Jedynym dużym eksporterem bananów na rynek amerykański, który nie należał do żadnego z karteli były Filipiny

Źródła: costaricatourguide.org;
ajshonduras.org; newsfinder.org